

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 19 maja 2017 r.
(OR. en)

9266/17

DEVGEN 98
ACP 46
RELEX 413
FIN 306
OCDE 2

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	19 maja 2017 r.
Do:	Delegacje

Nr poprz. dok.:	8969/17
-----------------	---------

Dotyczy:	Sprawozdanie roczne 2017 dla Rady Europejskiej na temat celów w zakresie pomocy rozwojowej UE – Konkluzje Rady (19 maja 2017 r.)
----------	---

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady pt. „Sprawozdanie roczne 2017 dla Rady Europejskiej na temat celów w zakresie pomocy rozwojowej UE” w wersji przyjętej przez Radę na 3540. posiedzeniu, które odbyło się 19 maja 2017 r.

Konkluzje Rady**Sprawozdanie roczne 2017 dla Rady Europejskiej na temat celów w zakresie pomocy rozwojowej UE**

1. Rada z zadowoleniem przyjmuje opublikowanie przez Komisję wstępnych informacji dotyczących oficjalnej pomocy rozwojowej UE (ODA) w roku 2016¹; wśród tych informacji znalazła się też analiza tendencji w odniesieniu do zbiorowych i indywidualnych zobowiązań państw UE dotyczących ODA². Rada kładzie nacisk na fakt, że ODA jest istotnym elementem ogólnego systemu finansowania dostępnego dla krajów rozwijających się oraz że pełni w tym systemie rolę katalizatora. Chociaż ODA dla ogółu krajów rozwijających się jest ilościowo niewielka, pozostaje jednym z głównych źródeł finansowania dla krajów najslabiej rozwiniętych i państw niestabilnych, którym szczególnie brak krajowych zdolności do pozyskiwania finansowania z innych źródeł.
2. W dniu 17 czerwca 2010 r. Rada Europejska zwróciła się do Rady o sporządzanie corocznych sprawozdań na temat zobowiązań UE i państw członkowskich dotyczących ODA oraz realizacji tych zobowiązań. Niniejszy dokument stanowi siódme tego typu sprawozdanie, które ma zostać przedłożone Radzie Europejskiej.

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-916_pl.htm i http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-17-949_pl.htm

² Konkluzje prezydencji z posiedzenia Rady Europejskiej w dniach 16 i 17 czerwca 2005 r. (dok. 10255/1/05), konkluzje Rady z 10 i 11 listopada 2008 r. (dok. 15480/08) i konkluzje Rady z 26 maja 2015 r. (dok. 9241/15). Zob. informacje o zobowiązaniach w załączniku.

3. Mając na uwadze powyższe, Rada pragnie przekazać Radzie Europejskiej następujące informacje:
- a) W 2016 r., czwarty rok z rzędu, wzrosła ogólnounijna kwota ODA, osiągając jak dotąd najwyższy poziom 75,5 mld EUR; w 2015 r. kwota ta wyniosła 67,9 mld EUR, co oznacza wzrost w wartościach nominalnych o 10,7 %. Ogólnounijna kwota ODA osiągnęła 0,51 % dochodu narodowego brutto (DNB) UE³ w 2016 r. – czyli znacznie wzrosła w porównaniu z 0,47 % w 2015 r.
 - b) UE i jej państwa członkowskie umocniły swoją pozycję największego darczyńcy ODA w skali światowej (zob. diagram 1) – wkład UE wyniósł blisko 60 % całkowitej ODA na rzecz krajów rozwijających się świadczonej przez członków Komitetu Pomocy Rozwojowej (DAC) OECD. W odróżnieniu od istotnego wzrostu stosunku ODA/DNB w UE, średnia krajów-członków DAC OECD spoza UE utrzymała się w 2016 r. na poziomie 0,21 % (czyli takim samym jak w 2015 r.).
 - c) Powyższe liczby obrazują pozytywną tendencję i poprawę wyników większości państw członkowskich UE. 22 państwa członkowskie zwiększyły lub utrzymały swój ogólny poziom ODA, a także swoje proporcje ODA do DNB. Pięć państw członkowskich UE osiągnęło lub przekroczyło zakładany poziom proporcji ODA do DNB wynoszący 0,7 % (zob. diagram 2 i tabela 1). Warto zauważyć, że Niemcy osiągnęły ten zakładany poziom proporcji po raz pierwszy.

³ Ogólnounijna kwota ODA to suma ODA pochodzącej od państw członkowskich UE oraz nieprzypisanej państwom członkowskim części ODA udzielanej przez instytucje UE. Większość wydatków instytucji UE na rzecz ODA jest, do celów sprawozdawczości dotyczącej ODA/DNB, przypisywana państwom członkowskim UE, tj. dane dotyczące państw członkowskich zawierają część wydatków instytucji. ODA udzielana poprzez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) z jego zasobów własnych nie jest przypisywana państwom członkowskim i dodaje się ją do ODA państw członkowskich.

d) W związku z trwającym kryzysem uchodźczym, w tym roku dane OECD ponownie pokazały wysoki poziom kosztów przyjmowania uchodźców wewnątrz krajów darczyńców⁴ zgłoszonych jako oficjalna pomoc rozwojowa przez kilku członków DAC. Z danych OECD wynika, że koszty przyjmowania uchodźców wewnątrz krajów darczyńców z UE wzrosły z 8,8 mld EUR (czyli 12,9 % ogólnounijnej kwoty ODA w 2015 r.) do 10,7 mld EUR (czyli 14,2 % ogólnounijnej kwoty ODA w 2016 r.), czyli znacznie mniej niż w ubiegłym roku. Uznaje się, że koszty te odpowiadają za 25 % ogólnego wzrostu ODA w 2016 r. Ogólny wzrost oficjalnej pomocy rozwojowej UE, bez uwzględniania kosztów przyjmowania uchodźców wewnątrz krajów darczyńców, zwiększył się o 10 %. Oznacza to, że UE zbiorowo zwiększyła zarówno swoje bardzo potrzebne wsparcie dla uchodźców w Europie, jak i przepływy pomocy rozwojowej dla krajów rozwijających się mające inny charakter.

4. Rada odnotowuje, że UE umocniła swoją pozycję największego darczyńcy ODA w skali światowej i jest coraz bliżej osiągnięcia ambitnego celu – który wyznaczyła sobie w 2005 r. – aby łącznie przeznaczać na ODA 0,7 % DNB.
5. Rada przypomina o podjętych przez siebie zobowiązaniach dotyczących ODA określonych w konkluzjach Rady z 26 maja 2015 r.⁵ Rada potwierdza swoje polityczne przywództwo oraz zobowiązanie na rzecz unijnej pomocy rozwojowej, stwierdzając, że współpraca na rzecz rozwoju pozostaje jednym z kluczowych priorytetów. W związku z tym UE i jej państwa członkowskie potwierdzają wszystkie swoje indywidualne i wspólne zobowiązania dotyczące ODA i podejmą realistyczne i możliwe do zweryfikowania działania w celu realizacji tych zobowiązań. Zobowiązania te zostały powtórzone w nowym Konsensusie europejskim w sprawie rozwoju, którym kierują się instytucje i państwa członkowskie UE w swoich działaniach w ramach współpracy z wszystkimi krajami rozwijającymi się.

⁴ Takie koszty mogą być zgłaszane jako ODA wyłącznie zgodnie z zasadami Komitetu Pomocy Rozwojowej OECD, a sprawozdawczość ogranicza się do kosztów poniesionych w ciągu pierwszych 12 miesięcy pobytu uchodźców.

⁵ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=PL&f=ST%2015559%202014%20INIT>

6. Rada z zaniepokojeniem zauważa, że mimo wzrostu ODA w wartościach netto, UE wciąż nie osiągnęła swojego wspólnego celu zakładającego dostarczenie, w perspektywie krótkoterminowej, pomocy krajom rozwijającym się w wysokości 0,15–0,20 % PNB, i że pomoc ta osiągnęła wysokość zaledwie 0,11 % PNB w 2015 r. (rok ten to ostatni, dla którego dostępne są kompletne dane, zob. tabela 2).
7. Rada podkreśla transformujący charakter programu działań z Addis Abeby, który jest integralnym elementem agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i oznacza przejście do nowego zrównoważonego modelu finansowania; trzonem tego modelu są dobre rządy, obowiązki dla wszystkich podmiotów, priorytet działań krajowych, w tym w dziedzinie opodatkowania i przejrzystości, znaczenie racjonalnych i sprzyjających polityk, powszechne zaangażowanie na rzecz spójności polityki, zobowiązanie do „niepozostawiania nikogo samemu sobie” i uwzględniania problematyki płci jako przekrojowego priorytetu. W związku z powyższym Rada przypomina także, jak ważną rolę odgrywa całościowe i zintegrowane podejście do uruchamiania środków finansowych i innych środków wykonawczych ze wszystkich dostępnych źródeł (publicznych/prywatnych, krajowych/międzynarodowych) i przez wszystkie podmioty, zwłaszcza poprzez partnerstwa z udziałem wielu zainteresowanych stron, na rzecz wspierania trwałego rozwoju krajów rozwijających się, w tym z wykorzystaniem innowacyjnych źródeł i instrumentów finansowania, wiedzy, wiedzy specjalistycznej, budowania zdolności, technologii i zasobów niefinansowych. W tym względzie Rada przyjmuje z zadowoleniem prace służb Komisji i ESDZ w dziedzinach określonych w dokumencie „Osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju na 2030 r.: wypracowanie sposobów realizacji; wczesne sukcesy UE w trzech kluczowych obszarach”⁶, czyli odnośnie do mobilizacji zasobów krajowych, większego wykorzystywania zasobów sektora prywatnego oraz wspólnego planowania na rzecz programu działań z Addis Abeby.

⁶ Zob. załącznik do komunikatu prasowego IP-17-916: „Osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju na 2030 r.: wypracowanie sposobów realizacji; wczesne sukcesy UE w trzech kluczowych obszarach”.

8. Rada oczekuje dalszych prac w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz Unii Europejskiej, aby wdrożyć program działań z Addis Abeby, oraz opracowania mechanizmów monitorowania jego wpływu oraz oceniania wyników. W tym kontekście Rada przyjmuje do wiadomości, że w dniach 22–25 maja w Nowym Jorku odbędzie się forum Rady Gospodarczo-Społecznej ONZ (ECOSOC) w sprawie finansowania rozwoju, i oczekuje nawiązania do tych dyskusji i ich pogłębienia podczas przyszłych posiedzeń tego forum.

9. Ponadto Rada oczekuje dalszych dyskusji w ramach Komitetu Pomocy Rozwojowej (DAC) OECD na temat opracowania nowego statystycznego miernika całkowitego oficjalnego wsparcia na rzecz zrównoważonego rozwoju, który pomoże lepiej ocenić i wyeksponować w szerszym stopniu działania prorozwojowe, nie podważając znaczenia ODA. Rada zachęca do otwartych i przejrzystych dyskusji z udziałem wszystkich zainteresowanych podmiotów na temat opracowania tego nowego miernika.

Poprzednie zobowiązania i cele UE dotyczące oficjalnej pomocy rozwojowej

(konkluzje Rady z dnia 24 maja 2005 r. (dok. 9266/05), pkt 4)

„Osiągnięcie MDG [milenijnych celów rozwoju] wymaga pilnego zwiększenia ODA. (...) UE zgadza się na nowy, wspólny cel unijny zakładający osiągnięcie w 2010 r. ODA w wysokości 0,56 % DNB, co oznacza osiągnięcie do tego czasu dodatkowych 20 mld EUR ODA rocznie.

- (i) Państwa członkowskie, które nie osiągnęły jeszcze poziomu ODA równego 0,51 % DNB, podejmują się osiągnięcia tego poziomu do 2010 r., w ramach ich procesów rozdziału środków budżetowych; te, które przekroczyły już ten poziom, zobowiązują się do niezaprzestawiania wysiłków.
- (ii) Państwa członkowskie, które przystąpiły do UE po 2002 r. i które nie osiągnęły poziomu ODA równego 0,17 % DNB, czynią wysiłki zmierzające do osiągnięcia go, w ramach ich procesów rozdziału środków budżetowych, do 2010 r.; te, które już go przekroczyły, zobowiązują się do niezaprzestawiania wysiłków.
- (iii) Państwa członkowskie zobowiązują się do osiągnięcia poziomu ODA równego 0,7 % DNB do 2015 r.; te, które już go osiągnęły, zobowiązują się do zachowania poziomu przewyższającego ten cel; państwa członkowskie, które przystąpiły do UE po 2002 r., będą czyniły wysiłki zmierzające do zwiększenia ich ODA do 2015 r. do poziomu 0,33 % DNB”.

Obecne zobowiązania i cele UE dotyczące oficjalnej pomocy rozwojowej

(konkluzje Rady z dnia 26 maja 2015 r. (dok. 9241/15), pkt 31–33)

„UE i jej państwa członkowskie są hojnymi darczyńcami oficjalnej pomocy rozwojowej – w ostatnich latach przekazywały rocznie kwotę stanowiącą ponad połowę wartości tej pomocy. Chociaż ODA dla ogółu krajów rozwijających się jest ilościowo niewielka, pozostaje ważnym źródłem finansowania dla krajów najsłabiej rozwiniętych i państw niestabilnych, którym szczególnie brak krajowych zdolności do pozyskiwania finansowania z innych źródeł. ODA może również dać impuls do większego wykorzystywania innych środków realizacji, w szczególności krajowego finansowania publicznego i inwestycji sektora prywatnego, ale również nauki, technologii i innowacji.

W związku z tym UE potwierdza swoje zbiorowe zobowiązanie do zrealizowania celu polegającego na przekazywaniu 0,7 % DNB na cele ODA w trakcie trwania programu działań na okres po roku 2015. Państwa członkowskie, które wstąpiły do UE przed rokiem 2002, potwierdzają swoje zobowiązanie do zrealizowania powyższego celu z uwzględnieniem sytuacji budżetowej, a te z nich, które ten cel zrealizowały, zobowiązują się do utrzymania pomocy na tym poziomie lub przekroczenia tego celu; państwa członkowskie, które zostały członkami UE po 2002 roku, starają się zwiększyć swój cel w zakresie ODA do 0,33 % DNB.

Spółeczność międzynarodowa również powinna pomagać kierować zasoby tam, gdzie są najbardziej potrzebne, zwłaszcza do krajów najsłabiej rozwiniętych oraz państw niestabilnych i dotkniętych konfliktem. W kontekście ogólnego zobowiązania w zakresie ODA i przy pełnym poszanowaniu priorytetów poszczególnych państw członkowskich w zakresie pomocy rozwojowej, UE potwierdza swoje zobowiązanie do wspierania krajów najsłabiej rozwiniętych. UE podejmuje się wspólnie zrealizować cel polegający na przekazaniu 0,15–0,20 % DNB na cele ODA krajom najsłabiej rozwiniętym w krótkim terminie i osiągnąć poziom przekazywania 0,20 % DNB na rzecz tych krajów w trakcie trwania programu działań na okres po roku 2015”.

Diagram 1

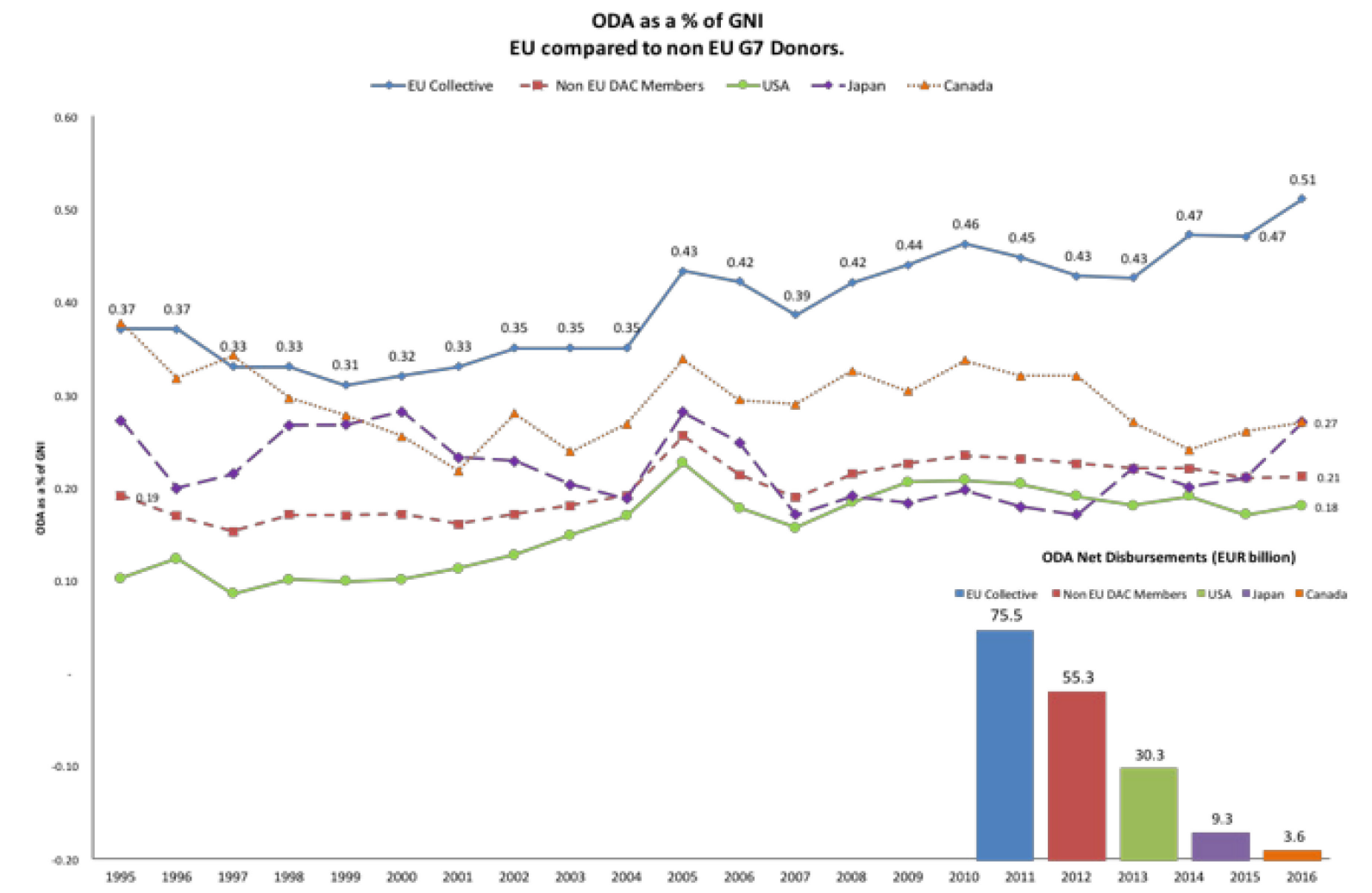

Diagram 2

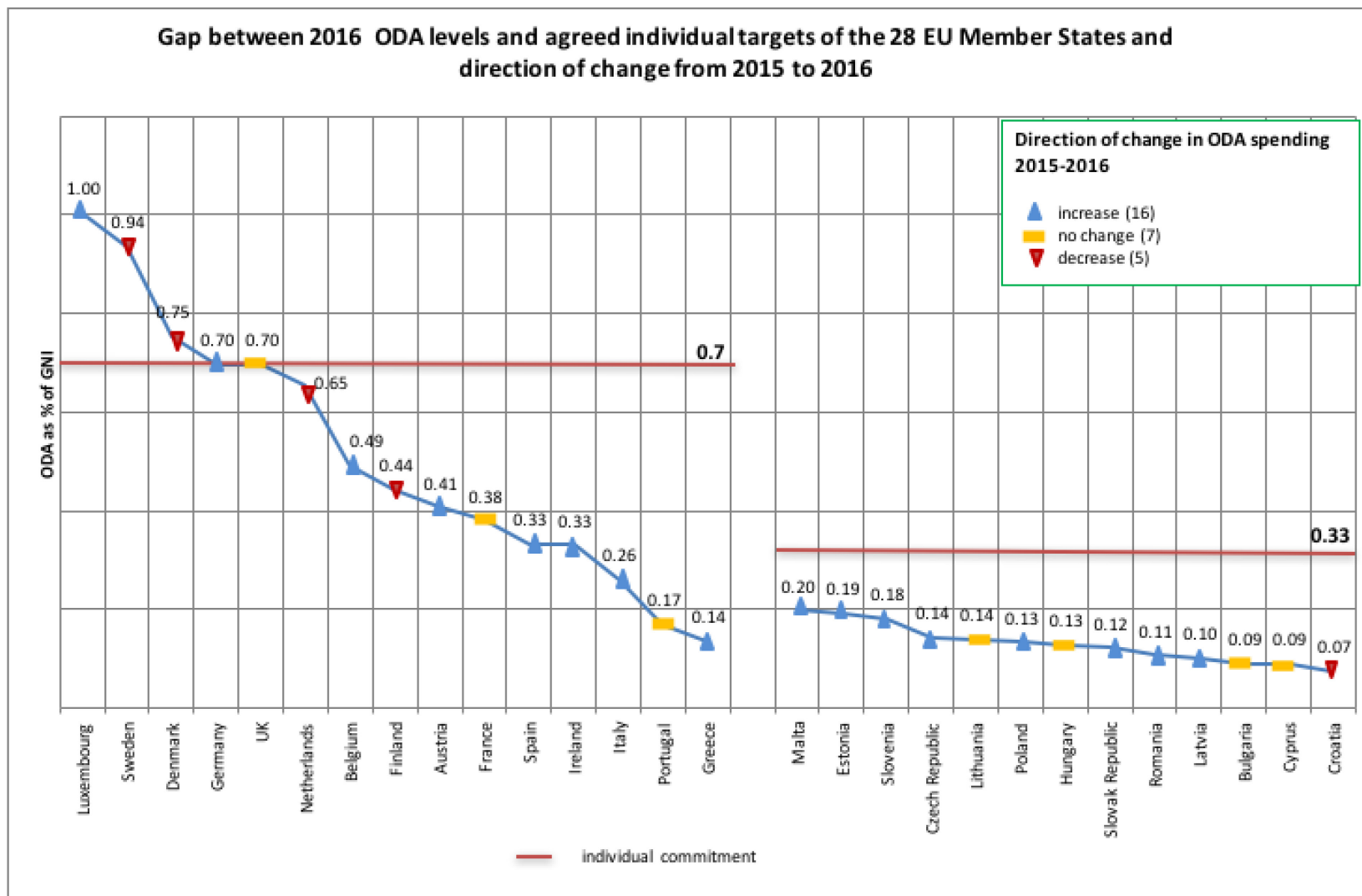

Tabela nr 1: Unijna kwota (netto) ODA w latach 2013–2016

Państwo członkowskie	2013		2014		2015		2016	
	mln EUR	% DNB	mln EUR	% DNB	mln EUR	% DNB	mln EUR	% DNB
Austria	882	0,27	930	0,28	1 193	0,35	1 432	0,41
Belgia	1 732	0,45	1 845	0,46	1 717	0,42	2 085	0,49
Bułgaria	37	0,10	37	0,09	37	0,09	37	0,09
Chorwacja	32	0,07	54	0,12	46	0,09	37	0,07
Cypr	15	0,10	15	0,10	16	0,09	16	0,09
Republika Czeska	159	0,11	160	0,11	179	0,12	236	0,14
Dania	2 205	0,85	2 264	0,86	2 313	0,85	2 145	0,75
Estonia	23	0,13	28	0,14	31	0,15	40	0,19
Finlandia	1 081	0,54	1 232	0,59	1 161	0,55	956	0,44
Francja	8 543	0,41	8 005	0,37	8 149	0,37	8 592	0,38
Niemcy	10 717	0,38	12 486	0,42	16 173	0,52	22 309	0,70
Grecja	180	0,10	186	0,11	215	0,12	239	0,14
Węgry	97	0,10	109	0,11	140	0,13	141	0,13
Irlandia	637	0,46	615	0,38	648	0,32	725	0,33
Włochy	2 566	0,17	3 022	0,19	3 609	0,22	4 391	0,26
Łotwa	18	0,08	19	0,08	21	0,09	25	0,10
Litwa	38	0,11	34	0,10	43	0,14	52	0,14
Luksemburg	323	1,00	319	1,06	327	0,95	347	1,00

Malta	14	0,20	15	0,20	15	0,17	19	0,20
Niderlandy	4 094	0,67	4 200	0,64	5 162	0,75	4 511	0,65
Polska	355	0,10	341	0,09	397	0,10	546	0,13
Portugalia	368	0,23	324	0,19	278	0,16	307	0,17
Rumunia	101	0,07	162	0,11	143	0,09	179	0,11
Republika Słowacka	65	0,09	63	0,09	77	0,10	97	0,12
Słowenia	46	0,13	46	0,12	57	0,15	72	0,18
Hiszpania	1 789	0,17	1 415	0,13	1 259	0,12	3 704	0,33
Szwecja	4 389	1,01	4 698	1,09	6 391	1,41	4 404	0,94
Zjednoczone Królestwo	13 498	0,71	14 551	0,70	16 718	0,70	16 289	0,70
Ogółem UE15	53 003	0,44	56 091	0,44	65 313	0,49	72 436	0,53
Ogółem UE13	1 000	0,10	1 083	0,10	1 203	0,11	1 496	0,13
Ogółem UE28	54 004	0,41	57 174	0,41	66 515	0,46	73 932	0,50
Kwota ODA pochodząca od instytucji UE nieprzypisana państwom członkowskim	2 873	0,02	2 139	0,02	1 372	0,01	1 603	0,01
Ogólnounijna kwota ODA	56 877	0,43	59 313	0,43	67 887	0,47	75 535	0,51

Uwaga: (1) Różnica wyrażona jako % dochodu narodowego brutto (DNB) w stosunku do indywidualnych celów państw członkowskich UE w zakresie ODA i do celu 0,7 % DNB w odniesieniu do ogólnounijnej kwoty ODA. Dane liczbowe w nawiasach wskazują na stopień, wyrażony jako % DNB, w jakim dane państwo członkowskie przekroczyło swój cel UE. Kwotę ODA pochodzącą od instytucji UE nieprzypisaną państwom członkowskim oblicza się na podstawie danych przekazywanych przez państwa członkowskie do Komitetu Pomocy Rozwojowej OECD. Pozorne niespójności w tabeli wynikają z zaokrąglenia w górę do dwóch miejsc po przecinku.

Tabela nr 2: Kwota ODA (netto) przekazana przez poszczególne państwa członkowskie na rzecz krajów najsłabiej rozwiniętych w latach 2013–2016

Państwo członkowskie	2014		2015	
	ODA na rzecz krajów najsłabiej rozwiniętych (mln EUR)	Proporcja ODA na rzecz krajów najsłabiej rozwiniętych do DNB (% DNB)	ODA na rzecz krajów najsłabiej rozwiniętych (mln EUR)	Proporcja ODA na rzecz krajów najsłabiej rozwiniętych do DNB (% DNB)
Austria	272,7	0,08	200,4	0,06
Belgia	625,0	0,16	549,5	0,13
Bulgaria	8,3	0,02	7,6	0,02
Chorwacja	1,9	0,00	6,4	0,01
Cypr	2,9	0,02	3,6	0,02
Republika Czeska	39,0	0,03	37,1	0,02
Dania	678,0	0,26	549,5	0,20
Estonia	6,4	0,03	5,3	0,03
Finlandia	427,7	0,21	386,9	0,18
Francja	1 924,4	0,09	2 143,6	0,10
Niemcy	2 889,1	0,10	2 340,0	0,08
Grecja	37,4	0,02	34,3	0,02
Węgry	21,6	0,02	23,4	0,02
Irlandia	299,5	0,18	310,7	0,15

Włochy	724,4	0,04	784,6	0,05
Łotwa	4,2	0,02	4,2	0,02
Litwa	7,0	0,02	8,2	0,03
Luksemburg	129,8	0,43	138,8	0,40
Malta	1,5	0,02	1,9	0,02
Niderlandy	844,4	0,13	934,4	0,14
Polska	98,0	0,02	112,8	0,03
Portugalia	89,8	0,05	81,4	0,05
Rumunia	25,4	0,02	27,8	0,02
Republika Słowacka	13,2	0,02	16,7	0,02
Słowenia	8,1	0,02	8,6	0,02
Hiszpania	367,0	0,03	283,4	0,03
Szwecja	1 226,8	0,29	1 328,1	0,29
Zjednoczone Królestwo	4 985,5	0,24	5 514,7	0,23
OGÓLEM ODA przekazana przez UE28 na rzecz krajów najsłabiej rozwiniętych	15 759,2	0,11	15 843,5	0,11

Ogólnounijna kwota ODA to suma kwoty ODA (netto) zgłoszonej przez instytucje UE i przez państwa członkowskie. Dane do 2014 r. obejmują pożyczki z zasobów własnych Europejskiego Banku Inwestycyjnego, które nie są przypisane państwom członkowskim UE i które należy dodać do kwoty UE28 ogółem, na podstawie obliczeń Komisji UE (zob. przypis nr 3). Wartość kwoty ODA na 2016 r. pochodzącej od instytucji UE nieprzypisanej państwom członkowskim opiera się na danych przekazywanych przez państwa członkowskie do Komitetu Pomocy Rozwojowej OECD, aby zapewnić spójność ze sprawozdawczością państw członkowskich oraz aby uniknąć podwójnego uwzględnienia w obliczeniach.

Źródła:

- Dane liczbowe dot. lat 1995–2016
 - o w przypadku członków OECD: OECD/DAC.
 - o w przypadku państw członkowskich UE niebędących członkami OECD: OECD/DAC, o ile dostępne, albo dane własne państw członkowskich. Ponieważ OECD nie przekazała jeszcze uaktualnionych danych liczbowych, wartość ODA przekazywanej przez Cypr i Bułgarię oszacowano na podstawie tej samej wielkości i proporcji w stosunku do DNB jak w 2016 r.